პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

ცენტრალური ორგანო

საქ. კომუნისტური პარტიის

კომუნისტი

ცენტრალური და თბილისის

კომიტეტების

— და —

სრულიად საქართველოს

მუშათა, გლეხთა, ფრთილეარმიელთა და მეზღვაურთა დეპუტატების საბჭოების

ორგანო

რედაქცია

თბილისი, კაშუეთის (ყოფ. დადიანის) ქ. № 68, მეორე სართული

რედაქციაში საქმეზე მოლაპარაკება შეიძლება ყოველდღე

გარდა კვირა-უქმეებისა დილის 10 საათიდან და 5 საათამდე.

ტელეფ.) რედაქტორის 14—76
) მდივნის 10—58

მთავარი კანტორა

თბილისი, რუსთაველის ლენინის პროსპექტი, № 24, ტელეფონი № 8 81

ხელისმოწერის ფასი

საქართველოს ფარგლებში: ნორპარელის სტრიქონი ტექსტის პოლოში—80 კაპ., ტექსტის შიგნით—1 მ. 60 კაპ.; საქართველოს გარეთ: ტიპ. ტექსტის პოლოს ნორპარელის სტრიქ.—1 მ. 50 კაპ., ტექსტში—3 მან.; განცხადებანი, გარდა განცხადების ფასისა, იხდის 10 % საგანგებო გადასახადს. თუ განცხადება იბეჭდება ზედიზედ ტექსტის შეუცვლელად—შეღავათი შეთანხმებით. მთავარ კანტორაში განცხადებები მიიღება 9-დან 3½ საათამდე. შემდეგ განცხადება ეღირება 20%-ით მეტი. სამგლოვიარო განცხადებები—15, 20 და 25 მან. „კომუნისტის“-ს ექსპედიცია მთთავსებულია კაშუს ქ. № 68, ტელ. 5—43

დღის ცნობა

— კომუნისტური გამოცემების რედაქტორების დევნა საზღვარგარეთში
— საფრანგეთის კომპარტია 1930 წ. აწყობს ლენინის კვირეულს კომპარტიაში ახალი წევრების მისაღებად
— რეპრესიები საბჭოთა კავშირიდან დაბრუნებულ მუშათა დელეგაციის წევრების წინააღმდეგ
— პოლიტპატიმრების ცდა სოფიას სასამართლოში ხელის მოწერის გამო
— ზომები ამერიკელი მფრინავების მოსაძებნად
— ინდოეთის ეროვნული კონგრესის სესიის [illegible] ფლად გაბრძოლებულია 1-ლ თებერვალს
— გეოლოგიური გამოკვლევები ბისათვის ამიერ - კავკასიაში გადადებულია 1.720.000 მანეთი

შაბათი, 28 დეკემბერი 1929 წ. | ყოველდღიური გაზეთი | ფასი 5 კაპ. № 300 (2646)

ღარიბთა შორის მუშაობის გაძლიერება უმნიშვნელოვანესი ამოცანაა

პარტიის წინაშე სოფლად უდიდესი ამოცანები დგას. სოფლის სამეურნეო ცხოვრების სოციალისტური გადაქმა შეუძლებელია, თუ პროლეტარულ სახელმწიფოს ღონისძიებებს არ დაუჭერა აქტიურად მხარი ჩვენი სოფლის პროლეტარულმა და ხახერხად გლეხურ ელემენტებმა, თუ მოჯამაგირეობა, ღარიბი და საშუალო გლეხობა არ ამოუდგა გვერდით სოციალისტური წყობილების ორგანიზატორს და შეერთებული ძალით არ დასწლია კაპიტალისტური ელემენტები.

ღარიბ გლეხთა და მოჯამაგირეთა ჯგუფი პარტიის საუკეთესო დასაყრდენია სოფლად და ამიტომ ჩვენი ყურადღება ერთი - ორად უნდა გაიზარდოს ღარიბთა ჯგუფებისადმი სოფლის მეურნეობის სოციალისტური რეკონსტრუქციის დღევანდელ პერიოდში, როდესაც საწარმოო საშუალებათა განსაზოგადოების სწრაფ ტემპს სასტიკ წინააღმდეგობას უწევს კულაკობა იდეოლოგიის ზედმოქმედებას პარტიის ზოგიერთ ფენებზე; ამიტომ ცეკა მოითხოვს გაძლიერებულ ბრძოლას ამ მუშაობის მიფურჩქნების ყოველგვარი ცდის წინააღმდეგ, რადგან ეს ცდა განსაკუთრებით მავნეა მემარჯვენე ოპორტუნიზმის დღევანდელ პირობებში“.

ღარიბთა ჯგუფები, როგორც ნაჩვენებია სახ. კომპ. (ბ) ცეკას ახალ დადგენილებაში, არსებება იმ სოფლებშიაც (ბუნებრივ-ისტორიული პირობების გამო), სადაც პარტიული უჯრედები არ არსებობს, სადაც შესაძლებელია ღარიბთა ჯგუფებზე ხელმძღვანელობა პარტორგანიზაციების მიერ სპეციალურად მიმაგრებულ პარტხელმძღვანელების ან საიმედო, პარტიასთან ახლოს მყოფ უპარტიოების მიერ. ღარიბთა ჯგუფები დღემდე, როგორც ვიცით, არსებობა ყველა არჩევით საზოგადოებრივ ორგანიზაციებთან (როგორიცაა საბჭოები, კოოპერაცია, გლეხკომები და სხვა). ცეკას ახალი დადგენილება კი შესაძლებლად სცნობს, რათა ღარიბთა ჯგუფები შეიქმნეს ამა თუ იმ სოფელში ყველა ხსენებულ ორგანიზაციებისათვის გაერთიანებულად, თუ ყოველ ცალკე ორგანიზაციაში შემავალ წევრთა შორის ღარიბთა რიცხვი იმდენად მცირეა, რომ მათგან ცალკე ჯგუფის შექმნა მოცემულ მომენტში შეუძლებელია.

პარტიული და კომკავშირული ორგანიზაციები ხშირად უნდა იწვევდენ ღარიბთა ჯგუფების სასოფლო, სარაიონო და სოლქში თათბირებს და კონფერენციებს. ამ თათბირებზე და კონფერენციებზე უნდა ისმებოდეს პარტიის ამოცანები სოფლის სოციალისტურად გარდაქმნის საქმეში და უნდა გამოიძებნოს კონკრეტული ფორმები სოფლის პროლეტარულ ელემენტებთან ნახევრად პროლეტარულ ელემენტების მონაწილეობის მისაღებად ამ ღონისძიებათა ღირსეულად გატარებისათვის. ცეკას დადგენილება მიზანშეწონილად სცნობს, რათა მოწვეულ იქნეს მოჯამაგირეთა და ღარიბ გლეხთა სარაიონო და სოლქო თათბირები და გაუსვას ამ სიძნელეს სოლად, სადაც ღარიბები და საშუალო გლეხობა კლასობრივ ბრძოლას აწარმოებს კულაკის წინააღმდეგ, სოფლის მეურნეობის სოციალისტური სექტორის ყველგან წარმატება აუცილებლად იწვევს კაპიტალისტური ელემენტების წინააღმდეგობას, მაგრამ ეს წინააღმდეგობა უსათუოდ დაძლეულ იქნება. დღითი-დღე მაგრდება მუშათა და გლეხთა კავშირი, რომელიც ბოლშევიკებმა განაპირობეს.

შემდეგ კიმები შეეხო საბჭოთა კავშირის საერთაშორისო მდგომარეობას, მან დაუკონკრეტებით ასწერა ჩინეთ-საბჭოთა კონფლიქტი და აღნიშნა, რომ იმ დროს, როდესაც კონფლიქტის შეიდობიანი მოწესრიგება უკვე უზრუნველყოფილი იყო, დიდმა სახელმწიფოებმა კონფლიქტი ერად მიმართეს საბჭოთა კავშირს და ჩინეთს და მოითხოვეს კელოგის პაქტის შესრულება.

ბრაინი აწყვეტინებს: „ნება მომეცით შეგიწინოთ, რომ სათანადო მეგობრული მითითებანი კონფლიქტის დასაწყისშივე მიეცა ოფიც სახელმწიფოს“.

„მხოლოდ საბჭოთა პროპაგანდას წარმოადგენს“—ო.

თეთრგვარდიელი ემიგრანტები პარიკამ მოიცვა, ის თეთრგვარდიელები, რომლებიც აღმოსავლეთ - ჩინეთის რკინის გზის სამსახურში იმყოფებიან, სამხრეთისაკენ გარბიან (ადს).

ᲙᲐᲜᲘᲙᲐ ᲗᲔᲗᲠᲒᲕᲐᲠᲓᲘᲔᲚᲔᲑᲡ ᲨᲝᲠᲘᲡ ᲛᲐᲜᲫᲣᲠᲘᲐᲨᲘ

ᲒᲐᲠᲑᲘᲐᲜ ᲐᲦᲛᲝᲡᲐᲕᲚᲔᲗ-ᲩᲘᲜᲔᲗᲘᲡ ᲠᲙᲘᲜᲘᲡ ᲒᲖᲘᲓᲐᲜ

ტოკიო, 26 დეკემბერი. როგორც ხარბინიდან იუწყებიან, ხაბაროვსკის ხელშეკრულების დადებამ უდიდესი შთაბეჭდილება მოახდინა ხარბინში. თეთრგვარდიელთა გაზეთებმა ხელშეკრულების ტექსტი არ გამოაქვეყნეს. ისინი, პირიქით, სწერენ, რომ ცნობები ხელშეკრულების დადების შესახებ სრული დამოუკიდებლობის მოთხოვნა) და სვარაჯის პროგრამას განსაზღვავს, როგორც ინდოეთის სრული დამოუკიდებლობის განხორციელების პროგრამას.

რეზოლუციები მოუწოდებენ კონგრესის ყველა წევრებს—ბოიკოტი გამოუცხადონ ცენტრალურ და პროვინციალურ საკანონმდებლო კრებებს, და ავალებენ სრულიად ინდოეთის კონგრესის კომიტეტს—როცა ის საჭიროდ დანახავს, დაიწყოს კამპანია იმ მიზნით, რომ მოსახლეობა არ დაემორჩილოს სამოქალაქო ხელისუფლებას და არ გაიღოს გადასახადები. (ადს).

ᲐᲛᲮ. ᲙᲐᲨᲔᲜᲘᲡ ᲡᲘᲢᲧᲕᲐ

საფრანგეთის დეპუტატთა პალატა'ზი

საბჭოთა კავშირმა დაამტკიცა თავისი ერთგულება მშვიდობიანობის პრინციპებისადმი

პარიზი, 26 დეკემბერი. პარლამენტში კაშენს ადგილად სიტყვა შეუწყვეტინა ერიომ, რომელმაც განაცხადა, რომ „საბჭოთა კავშირის სოფლის მეურნეობის ის სურათი, რომელიც კაშენმა დახატა, მას მეტად იდეალისტურად მიაჩნია“.

ერიოს სპასუხოდ—კაშენმა აღნიშნა, რომ მას სრულიადაც არ უარყვია სოციალისტური მშენებლობის სიძნელეები, მან პირიქით, ხაზი გაუსვა იმ სიძნელეებს სოფლად, სადაც ღარიბები და საშუალო გლეხობა კლასობრივ ბრძოლას აწარმოებს კულაკის წინააღმდეგ. სოფლის მეურნეობის სოციალისტური სექტორის ყველგან წარმატება აუცილებლად იწვევს კაპიტალისტური ელემენტების წინააღმდეგობას, მაგრამ ეს წინააღმდეგობა უსათუოდ დაძლეული იქნება. დღითი-დღე მაგრდება მუშათა და გლეხთა კავშირი, რომელიც ბოლშევიკებმა განაპირობეს.

კაშენმა გაიხსენა ჟორესის სიტყვები, რომლის მიხედვით, ჩინელ გენერალთა ბოროტ ბრძანებების შემდეგ, გავიგეთ გაზეთებიდან, რომ ხალხის მოძრაობა გაახსენეს საბჭოთა კავშირს და ჩინეთს კეთილად ამბობ—მაშინ ეს უსარგებლო იყო. ეგრეთწოდებული „მითითებანი“, რომლებიც მხოლოდ საბჭოთა კავშირის წინააღმდეგ იყო მიმართული, მიცემული იყო კონფლიქტის დემაგოგების მიერ, მაშ შემდეგ, როცა დამორჩილდა ჩინელი გენერალების მიერ დაამტკიცა მთელი თავისი მშვიდობიანი პოლიტიკის პრინციპებისადმი ერთგულება“.

ჟაენცაში მთელი ქალაქის დამფრთხალი მოსახლეობა მთელი დღე-ღამე ელოდა სისხლიანი თოფების ბრახუნს. ბოლოს, ცელებით და ჩაჭიხებით შეიარაღებული ღარიბი გლეხები და სასოფლო - სამეურნეო მუშები ყველგან ამხედრდნენ, როგორც ადგილობრივი კულაკების და ფაშისტების, ისე ფაშისტური მილიციის წინააღმდეგ. მარტო ფაენცაში დაჭრილი ფაშისტების, მილიციელების და კარაბინერების რაოდენობა 60 კაცს აღემატება.

მხოლოდ ძილახიდან ოა ტურინიდან ფაშისტური მილიციის ძლიერი რაზმების მოწვევის შემდეგ, ჯგარმა, კულაკების დახმარებით, შესძლო მუშების, მოჯამაგირეების და მშრომელი გლეხობის გამოსვლის დაშლევა. დაპატიმრებულთა რიცხვი ასობით ითვლება.

სოციალისტ - მაქსიმალისტების ორგანო „ავანტი“, რომელიც პარიზში გამოდის, იძულებულია აღიაროს იტალიის მშრომელთა გამემარცხენების უდაო ფაქტი და ბრძანებს: „ფაშისტური შეტაკება ფაშისტურ მილიციასა და სოფელ სანტა - ლუჩიოს გლეხებს შორის, რაც ნამდვილ ომად დაგრძელდა და რამაც ექვს საათს გასტანა. დაიჭრა რამოდენიმე ფაშისტი. მილიციამ მხოლოდ დიდი მხსნერების გალების შემდეგ შესძლო დაეპატიმრებინა დინანტი, რომელსაც თავგამეტებით იცავდენ გლეხები და მოჯამაგირეები.

ფაენცაში მომხდარი ამბები ელვის სისწრაფით მოედო მთელ რომანიას. სანაღირო თოფებით, ცელებით და ჩაჭიხებით შეიარაღებული ღარიბი გლეხები და მუშები ყველგან ამხედრდნენ, დაღვაცების წევრები ანგარიშს ბაზრებენ მუშათა მასიურ კრებებს თავიანთი შთაბეჭდილებების შესახებ საბჭოთა კავშირში. მუშებს გამოაქვთ რეზოლუციები, რომელშიც ფიცს სდებენ, რომ დაიცავენ საბჭოთა კავშირი. (ადს).

ᲗᲔᲗᲠᲒᲕᲐᲠᲓᲘᲔᲚᲔᲑᲘ ᲒᲐᲠᲑᲘᲐᲜ ᲐᲦᲛᲝᲡᲐᲕᲚᲔᲗ-ᲩᲘᲜᲔᲗᲘᲡ ᲠᲙᲘᲜᲘᲡᲒᲖᲘᲓᲐᲜ

გლეხთა აჯანყებები იტალიაში—გლეხების სისხლისმღვრელი ბრძოლა ჯართან

სრულიად ინდოეთის ეროვნული კონგრესი მოითხოვს სრულ დამოუკიდებლობას ინგლისისაგან

ᲘᲜᲓᲝᲔᲗᲘᲡ ᲔᲠᲝᲕᲜᲣᲚᲘ ᲙᲝᲜᲒᲠᲔᲡᲘ

დამოუკიდებლობას მოითხოვს ინდოეთისათვის

ლონდონი, 26 დეკემბერი. რეიტერის საგანგებო ლაგორიდან იუწყებან: „გვნდომ დეწერეთ შეიმუშავეს სხვადასხვა რეზოლუციები, რომლებსაც იხილავს სრულიად ინდოეთა კონგრესის აღსრულებელი კომიტეტი. ერთ-ერთი რეზოლუცია ჭეშმარიტ მეფის მთავრობაზე თავდასხმის ორგანიზატორებს, რომელთაც მეფის მთავრობის მატარებელს ეუსპობია ხელისეში. სხვა რეზოლუციაში აღნიშნულია, რომ კონგრესი შეზღუდულად არა სთელის თავს ნერუს მოსხენებით (გაკეთებულ იქნა კონგრესის შარშანდელ ყრილობაზე, როცა ნერუ უარყო ინდოეთის

ᲙᲚᲐᲡᲝᲒᲠᲘᲕᲘ ᲑᲠᲫᲝᲚᲘᲡ ᲤᲠᲝᲜᲢᲖᲔ

ᲒᲐᲚᲐᲙᲢᲘᲝᲜᲘᲡ ᲛᲣᲨᲐᲙᲗᲐ ᲡᲐᲡᲢᲘᲙᲘ ᲓᲐᲙᲐᲕᲔᲑᲐ

პარიზი, 27 დეკემბერი. 12 დღის სტაჩკის ბრძოლა შეიდება პიენის რკინის სამანქანის მაღარის მუშების გაფიცება დაამარცხა დამჭრისგვემების, პოლიციის და რეფორმისტების შეერთებულმა ძალამ.

მუშებს წაართვეს სალუქნო კრედიტი და საქმიო დახმარება. ორგანიზებდა ყველა ის, ვინც გაფიცულებს უთანხმებდა ბინის, კრებისათვის. ეანდარმერია ერიკებოდა დემონსტრაციებს. გაფიცულ უცხოელ მუშებს ეშინიჩებოდენ ბოიკოტის გადასახლებით. რეფორმისტები ყოველგვარი საშუალებით უწყობდენ ხელს გაფიცების ჩაშლას.

მუშათა განახლების პირველსავე დღეს დაითხოვეს 200 პოლიციელი და ტალიელი მუშა, რომლებიც ჰატორ მონაწილეობას იღებდნენ გაფიცებში.

ᲔᲠᲒᲔᲢᲘᲡ „ᲨᲣᲐᲛᲐᲕᲚᲝᲒᲘᲡ“ ᲒᲐᲠᲨᲔᲛᲝ

საფრანგეთის პრესის კომენტარიები

პარიზი, 26 დეკემბერი. მთელი პრესა ეხება „ლიტვინოვსა და ერიტეს შორის მოხდილი ინციდენტის“. ოფიციოური პრესა აღნიშნავს, რომ „ლიტვინოვის არათავაზიანი მოპყრობა ტრიბუნისადმი“ და, განსაკუთრებით, „მთელი ამ ინციდენტის საქციელად გამოტანა საბჭოთა კავშირის ოფიციალურ დეკლარაცია საგენტოს მიერ და ამ ინციდენტის შესახებ უარესად არაკეთილგანწყობილი ცნობის გადაცემამ“, მეტად გაჭირვებულ მდგომარეობაში აყენებს ერიტეს.

„ეჟერ“-ი პირდაპირ ბრალსა სდებს ერიტეს, რომ მან „გადამეტებული და სრულიად უადგილო დაყენება გამოიჩინა ამ დავალების შესრულებაში“.

„ტანი“ ამბობს, რომ ერიტეს ნაცვლად ლიტვინოვის ამ ინციდენტის გამო ვერ გაბედავდა ვერავინ ელაპარაკა.

„ოპინიონ“-ი უდგებელად სთვლის ერიტეს გამოსვლას. გაზეთის სიტყვით, გასაკვირველი არ არის, რომ ლიტვინოვი ამგვარად აგდებენ ირონიით შეხვდა საფრანგეთის ელჩს, რამდენადაც ამ უკანასკნელს გამოსული მოხდა მას შემდეგ, რაც საბჭოთა კავშირმა სავსებით გაიმარჯვა ჩინეთზე.

გაზეთი ირონიულად აჭებს „ერიტეს სპორტიულ სიმარჯვეს“, რომელმაც საშუალება მისცა მას ჰაერშივე დაეჭირა ლიტვინოვის მიერ გადაგდებული რუმინეთის ხოტა (ადს).

ᲐᲛᲔᲠᲘᲙᲔᲚᲘ ᲛᲤᲠᲘᲜᲐᲕᲔᲑᲘᲡ ᲫᲔᲒᲜᲐ

საუბარი ამხ. ჩუბინოვსკისთან

მოსკოვი, 27 დეკემბერი. მფრინავიმა ჩუბინოვსკიმ საკავშირო დეპუტატთა საბჭოების თანამშრომელთან საუბრის დროს განაცხადა:

„ამერიკელთა ექსპედიცია დაეშვა ჩრდილოეთის კონცხის რაიონში. ამინაკელ მფრინავების უნდა აღმოეჩინოს სასწრაფო დახმარება. საბჭთა ან ექსპედიცის, რომელებიც პრინციპიალ ყურეში იმყოფებიან, გაუმართებენ ამ ამოცანის გადაწყვეტა.

ეი რატომ ეთხოვეთ ძლიერი ექსპედიციის მეშვეობა პოლიარული ღამის მძიმე პირობებში. მეტად ძნელია ექსპედიციისათვის პოლარულ სიბნელეში ფრენა. საბჭოთა მფრინავებს პოუხდებათ არკტიკული ფრენის ძალიან ზანთის პირობებში, რაც პირველი შემთხვევა ისტორიაში.

დამოუკიდებელი მოშაობის გეგმაში შეტანილია ავარიული მარხილების გამოყენება. ჩვენს ექსპედიციაში ორმოცდაათ კაცამდე მონაწილეობს მასში. რაც უფრო მეტ ჯგუფობას იჩენს კულაკი და ეურჩება სოციალისტურ სოციალისტურ გარდაქმნას, მით უფრო დაუნებით უნდა ვეწარმოოთ ჩვენი კლასობრივი შეტევა კაპიტალისტური ელემენტების წინააღმდეგ. გაზაფხულის ბრძოლას წარმოადგენს, რომელის შედეგებზე ბევრი რამ იქნება დამოკიდებული სოციალიზმის შემდგომ შენებლობაში. უნდა ვიფიქროთ, რომ ეს ბრძოლა უდიდესი წარმატებით მოგვთან.

„პრავდა“
27 დეკემბერი.

ᲡᲘᲛᲐᲠᲗᲚᲔᲡ ᲣᲐᲛᲒᲝᲖᲔᲜᲚᲐᲢᲕᲘᲘᲡ ᲛᲣᲨᲔᲑᲡ

საბჭოთა კავშირის შესახებ

რიგა, 26 დეკემბერი. ლატვიის მშრომელ დელეგაციას, რომელსაც მონაწილეობა მიიღო ოქტომბრის 12 წლის თავის ზეიმში, რკინისგზის მსვერპლი შეიქნა ლატვიის ბაბორნების შემდეგ. დელეგაციის ოთხი წევრი დაპატიმრეს. დელეგაციის თავმჯდომარე პოკრი გადაურჩა დაპატიმრებას როგორც პარლამენტის წევრი.

ᲙᲝᲛᲞᲐᲠᲢᲘᲘᲡ ᲒᲐᲖᲔᲗᲔᲒᲘᲡ ᲠᲔᲓᲐᲥᲢᲝᲠᲗᲐ ᲓᲔᲕᲜᲐ

პარიზი, 27 დეკემბერი. „ლუმანიტე“-ში გამოქვეყნებულია საფრანგეთის კომპარტიის 12 ორგანოს პასუხისმგებელი რედაქტორების

დევნის შედეგი. ამჟამად 20 რედაქტორი პასუხისგებლობაშია. მათ საერთოდ 21 წლის და 11 თვის სასჯელი აქვთ მოსჯილი (ადს).

ᲚᲘᲗᲝᲜᲘᲡ ᲜᲐᲛᲡᲒᲠᲔᲕᲔᲒᲘᲡ ᲨᲔᲒᲠᲔᲕᲔᲒᲘᲡ ᲝᲠᲙᲕᲘᲠᲔᲣᲚᲘ

მოსკოვი, 27 დეკემბერი. მელითონელთა კავშირის ც. კ-ის პრეზიდიუმმა გადაწყვიტა —1930 წლის თებერვალ-მარტის ჩატარის ლითონის ნამზადების გაძლიერებული შეგრების ოთხეული. ნამზადები უნდა შეგროვდეს საწარმოებში და სოფლად.

ᲐᲛᲮ. ᲡᲢᲐᲚᲘᲜᲘᲡ ᲡᲐᲮᲔᲚᲝᲒᲘᲡ ᲡᲢᲘᲞᲔᲜᲓᲘᲐ

მოსკოვი, 27 დეკემბერი. მოსკოვის საოლქო აღმასკომის და მოსკოვის საბჭოს გაფართოებულმა პლენუმმა მისალმება გაუგზავნა ამხ. სტალინს და დაადგინა 200.000 მანეთი გადასცეს ამხ. სტალინის სახელობის სტიპენდიის ფონდში (ადს).

ᲙᲘᲗᲮᲕᲐᲕᲔᲜ ᲒᲐᲚᲐᲨᲥᲠᲔᲒᲘᲡ ᲒᲝᲠᲙᲘᲡ ᲬᲘᲜᲐᲐᲦᲛᲓᲔᲒ

1.720.000 მანეთი

გეოლოგიური გამოკვლევებისათვის ამ.-კავკასიაში

მოსკოვი, 27 დეკემბერი. გეოლოგიურმა კომიტეტმა საბოლოოდ დაამტკიცა 1929—30 წლისათვის გეოლოგიურ სამუშაოთათვის გადადებული თანხების საკონტროლო ციფრები. გეოლოგიური გამოკვლევებისათვის ა.-კავკასიაში გადადებულია 1.720.000 მანეთი.

გეოლოგიური გამოკვლევები სპეციალურად ჩატარებული იქნება: ნავთიან-ისეთის რაიონებში, ქვემო სვანეთში და აგარისხევში; სომხეთში: ლორი—ბამბაკის რაიონში: აზერბაიჯანში: მეხვრისა და გოუმუშლუკის რაიონში. სპილენძის სპაიოები გამოკვლეული იქნება ლაგოდეხის, დელიჟანის და ბელოკანის დაოინებში (ადს).

ᲐᲛᲔᲠᲘᲙᲐ-ᲙᲐᲕᲙᲐᲡᲘᲘᲡ ᲤᲔᲓᲔᲠᲐᲪᲘᲐᲨᲘ

ᲒᲐᲫᲙ-ᲒᲐᲗᲝᲛᲘᲡ ᲜᲐᲕᲗᲡᲐᲓᲔᲜᲘ

დიდი მიღწევა აღმშენებლობის ფრონტზე

(ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲡᲞᲔᲪᲘᲐᲚᲣᲠᲘ ᲙᲝᲠᲔᲡᲞᲝᲜᲓᲔᲜᲢᲘᲡᲐᲒᲐᲜ)

ბაქო-ბათომის ახალი ნავთსადენი უკვე მესამე დღეა, დაუბრკოლებლივ მუშაობს სადმენეგიურიოდან სალ. მცხეთამდე. ბაქოდან მენეგიურამდე ყოველდღიურათ მოაქვთ 2.500 ტონა ნავთი, რომელთაც ცისტერნებიდან ახსნიან ნავთს რეზერვუარებში, საიდანაც შემდეგ ნავთის საჭარი სადგურის საშუალებით ნავთი მოდის მცხეთისკენ. მენეგიურიდან ხაშურამდე ნ საჭარი სადგურია— მენეგიურიში, დალ-მა-მატლიში, ფოთლოში, მცხეთაში და ხაშურში.

ახალი ნავთსადენის უფროსად დანიშნულია ამხ. ა. სევასტიანოვი, რომელიც მთანაწილეობას იღებს ნავთსადენის მდგომარეობის შემმოწმებელი კომისიის მუშაობაში ჩვენი გაზეთის კორესპონდენტს განუცხადა:

— ახალი ნავთსადენის მოწყობა ბაქოდან —ბათომამდე დაჯდება 50 მილიონი მანეთი. ამჟამად, როგორც უკვე საბოლოოდ გამოცდით გამოირკვა, ნავთსადენის ხაზი სავსებით მზადაა მენეგიურიდან ხაშურამდე. ნავთი დაუბრკოლებლივ მიედინება ამ მანძილზე და არ უფიქრია მილებიდან ნავთის დაღვრის არც ერთი შემთხვევა. ეს გარემოება, სხვათა შორის, მეტად იშვიათია ახალი ნავთსადენების გახსნის ისტორიაში და თუ ხაშურამდე ნავთსადენი ისეთსავე მდგომარეობაში აღმოჩნდა, როგორც მცხეთამდე, მაშინ ნავთის გადაქაჩვა აღარ ეწყვდება და მენეგიურიდან ბათომამდე ყოველდღიურათ გადავქაჩავთ 3.000 ტონა ნავთს.

ამგვარად ახალი ნავთსადენი ამუშავებს 576 კილომეტრის მანძილზე და განთავისუფლებული იქნება ნავთის გადაზიდვისაგან 8 საცისტერნო მატარებელი ყოველდღიურათ.

მომავალი საპერაციო წლის განმავლობაში გამწყდება ნავთის ჭარბი ნავთსადენი, რაზედაც დახარჯავდა სხვა მილიონნი მანეთი. ახალი ნავთსადენის მილის ამუშავებით ბაქოდან ბათომამდე ნავთის გადაქაჩვა გაიაფდება ორჯერ. ბაქოდან ბათომამდე ერთი ტონა ნავთის გადაზიდვა ცისტერნებით ღირს 8 მანეთი, ხოლო ნავთსადენის საშუალებით კი ერთი ტონა ნავთის გადაზიდვა დაჯდება არა უმეტეს 4 მანეთისა.

ამგვარად ნავთსადენზე გაწეული ხარჯები ანაზღაურებული იქნება რამოდენიმე წლის განმავლობაში. ნავთსადენის გაყვანაზე მუშაობდნენ მხოლოდ საბჭოთა სპეციალისტები, რომლებიც დიდი ალერთოვანებით ეპყრობოდნენ ნავთს მთელ გზაზე. ბაქოდან ბათომამდე გამოირკვა, რომ ნავთსადენის ხაზი სავსებით მზადაა ნავთის მისაღებად. ბაქოდან ბათომამდე ავეზეო 13 გადასაქაჩი სადგურიდან, 10 სადგური მოწყობილია საბჭოთა კავშირში დამზადებული მანქანებით, ხოლო 3 სადგური— ინგლისური მანქანებით.

პირველება ცდამ ჩვენი კომისია დაარწმუნა, რომ საბჭოთა მანქანები უკეთესი თვისების არიან, ვიდრე ინგლისური და მოცდა-პატრონობის მხრივაც საბჭოთა მანქანები უფრო შეფერისნი აღმოჩნდენ ჩვენი პირობებისათვის.

დ. ლომთაძე.
მცხეთა

ᲜᲐᲕᲗᲘ ᲒᲐᲡᲪᲘᲚᲓᲐ ᲛᲪᲮᲔᲗᲘᲡ

(ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲡᲞᲔᲪᲘᲐᲚᲣᲠᲘ ᲙᲝᲠᲔᲡᲞᲝᲜᲓᲔᲜᲢᲘᲡᲐᲒᲐᲜ)

ახალნავთის სპეციალისტთა კომისია, რომელსაც ხელმძღვანელობს ახალი ნავთსადენის უფროსი ა. სევასტიანოვი, დღეს ჩამოვიდა გორში.

კომისიას დაათვალიერა, რომ მცხეთის საქაჩავი სადგური უდეფექტოდ მუშაობს და წესიერად ქაჩავს ნავთს ხიდისთავამდე.

მცხეთიდან ხაშურამდე ნავთის დინება შეღარებით უფრო ნელია, ვიდრე მცხეთამდე, მაგრამ ეს კომისიის აზრით სავსებით ნორმალურია.

27 დეკემბერს საღამოს ნავთი მიაღწევს ხიდისავის საქაჩავ სადგურამდე, ხაშურში კი ნავთს მოელიან 28 დეკემბერს, საღამოს 6—7 საათისათვის.

გორიდან კომისია ხაშურისაკენ გაემგზავრა. ხაშურის მთავარი საქაჩავი სადგური კომისიას მწად დახვდა ნავთის მისაღებად და ბათომისაკენ გადასაქაჩავად. ხაშურის სადგურში მუშაობს ორი (საბჭოთა ქარხნებში დამზადებული) ღიზელი. მანქანების სწარმოებს ამ წყალის გადაქაჩვა, რომელიც ნავთის წინ მიდის მილში.

ხაშურში ნავთის მილების მომენტისათვის გაიმართება დიდი მიტინგი. ახალი ნავთსადენის გამოცდა დამთავრებულია. სადგური ნორმალურ მდგომარეობაშია.

დ. ლომთაძე.
ხაშური, 27 დეკემბერი.

ᲡᲐᲡᲝᲤᲚᲝ-ᲡᲐᲛᲔᲣᲠᲜᲔᲝ ᲒᲐᲓᲐᲡᲐᲮᲐᲓᲘᲡ ᲐᲙᲠᲔᲨᲐ ᲐᲮᲐᲠᲘᲡᲢᲔᲑᲨᲘ

ბათომი, 27 დეკემბერი. სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის აკრეფა აჭარისტანში დამთავრდა მიმდინარეობს. ყველა მზრაში 25 დეკემბრისათვის მთელი თანხიდან—30.000 მანეთიდან—შემოვიდა 24.000 მანეთი. ლეკების ხალისიანად და თავის დროზე აბარებს გადასახადს. საჩივრები გადასახადის ვითომდა არაწორი შეწერაზე შემოვიდა 20 საჩივარი, რომელიც ამერიკელ მფრინავთა დასახმარებლად მიემართებოდა (ადს).

ᲙᲝᲛᲣᲜᲘᲡᲢ - ᲡᲐᲮᲐᲚᲮᲝᲓᲝᲔᲑᲠᲘᲕᲘ ᲛᲣᲨᲐᲙᲘᲡ ᲛᲘᲫᲦᲔᲚᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲚᲔᲑᲐ

ოზნი, 27 დეკემბერი. უზენაეს სასამართლოს ბაშვილის მკვლელის წაქცხება. ბრალს სდებს პროკურორი დევდარიანი. ბრალდებულთ იცავენ ცისხრეშვილი და არდინელი. ცისხრეშვილი ბრალს სდებს გადიდებულ ბრალდებას და ითხოვს ბრალის მოხსნას. არდინელი ბრალდებას ეწინააღმდეგება და ითხოვს ბრალის მოხსნას. ბრალდებულთ ისჯებიან ბაშვილის მკვლელის წაქცხებისა და ბრალის მოხსნის შემთხვევაში

გაზაფხულის თესვის კამპანია

დიდი კლასობრივი ბრძოლაა ეს ბრძოლა უსათუოდ უნდა მოვიგოთ

მთელი სოფლები, რაიონები და ოლქები მთლიან კოლექტივიზაციაზე

საკ. სახ. კომისართა საბჭოს დადგენილება

11 პროცენტით უნდა გავაღიდოთ ნათესების სივრცე. — მოსავლიანობა გაღიდებული უნდა იქნას არა ნაკლებ 8 პროც-ით. — კოლექტივიზაცია უნდა გავაცხელდეს გაზაფხულის ნათესების ფართობის არა ნაკლებ ერთ მესამედზე. — კოლმეურნეობებში მთელი სათესლე მასალა დაბარებისებული უნდა იქნას. — ყოველი ღონისძიება უნდა ვიხმაროთ თესვის კამპანიის უზრუნველსაყოფად თანხების, სასოფლო - სამეურნეო მანქანებისა და ტეხნიკური კადრებით

მოსკოვი, 27 დეკემბერი. საკავშირო სახკომსაბჭომ დაადგინა:

1. საჭიროდ ჩათვალოს, რომ გაზაფხულის თესვის კამპანიაში მოედანი გადიდებულ იქნას სულ ცოტა 11 პროცენტით. კოლმეურნეობრივ მოძრაობაში მომავალ გაზაფხულზე ჩაბმულ უნდა იქნას საჭიროა კიდევ არა გაზაფხულის მთელი ნათესის მესამედი მაინც.

2. ძველ და ახლად დაარსებულ კოლექტიურ მეურნეობებს ამოცანად დაუსახოთ: გამოუყონებელი მიწების ხარჯზე გაიფართოონ ნათესის მოედანი 25 პროცენტზე არ ნაკლები რაოდენობით, განსაკუთრებით სწრაფად გაიფართოონ პურის ნათესი, მოხდეს სრული გარდატეხა განსაზოგადოებული მეხალხეობის საკვები ბაზის შესაქმნელად და ტეხნიკურ კულტურათა წილი აუცილებელ იქნას 20 პროცენტამდე.

3. უნდა მოხდეს კოლექტიურ მეურნეობათა მთელი ნათესლე მარცვლეულის დახარისხება.

4. ყველა ადგილობრივმა საბჭოთა ორგანოებმა სასწაულად უნდა დაუქირონ მხარი კოლექტიურ მეურნეობებში შემსვლელ ღარიბ და საშუალო გლეხებს მათი კეთილნებით მუშა-საქონლის, ინვენტარისა და თესლეულის განსაზოგადოებას საქმეში და განსაზოგადოებული მიწების განსაზოგადოებულად სარჩობით საშუალებათ დამუშავებას საქმეში.

5. კოლექტიურ მეურნეობის ყოველი წევრი პასუხისმგებელი უნდა იყოს მასზე დაკისრებული მუშაობისათვის. ამასთან ერთად კოლექტიური მეურნეობის ყოველი მუშაკი დაინტერესებულ უნდა იქნას შრომის ნაყოფიერების გადიდებით. ამისთვის საჭიროა შემოღებული იქნას ხელფასის ნაჭრობით გასტიმულირება, გამომუშავების დანორმება და დაჯილდოება. შრომის ნაყოფიერების გასადიდებლად ყოველმხრივ გამოყენებულ უნდა იქნას სოციალისტური შეჯიბრება, საჭიროებით თანხრები და ბრძოლა ბრიგადებსა და ბრიგადებს შორის.

6. ამ ცალკე ადგილობრივმა საბჭოთა ორგანოებმა ხელი შეუწყონ კოლექტიური მეურნეობების ორგანიზაციის გაძლიერებას, საჭიროებით და ადგილობრივ პირობებთან შეგუებით მოახდინონ კოლექტიური მეურნეობების ორგანიზაციის გაფართოება, ხელმძღვანელობა გაუწიონ მათ ორგანიზაციულ-სამეურნეო მშენებლობას, ხელი შეუწყონ მათ ფინანსურ განმტკიცებას, ხელმძღვანელობა გაუწიონ მათ ბუღალტერიის, სტატისტიკის და ანგარიშგების სწორად დაყენებაში, ხელი შეუწყონ მათ ორგანიზაციულ-სამეურნეო ურთიერთობის

ამხ. მიხა ჩოდრიშვილის გარდაცვალების გამო

ძველი ბოლშევიკის ხსოვნას

საქ. კომუნისტური პარტიის რიგებს ულმობელმა სიკვდილმა გამოაცალა რევოლიუციის ვეტერანი, მუშათა კლასისათვის თავდადებული მებრძოლი, პარტიის უძველესი წევრი ამხ. მ. ჩოდრიშვილი.

ამხ. მ. ჩოდრიშვილი რევოლიუციონერთა იმ პირველ თაობას ეკუთვნის, რომელმაც თავის მხრებზე გადაიტანა თვითმპყრობელობასთან ბრძოლის მთელი სუბა. იგი მუშათა კლასს იმ მაწონადვე რაზმში იდგა, რომელიც ათეული წლების მანძილზე შეუპოვრად ანგრევდა ძველი კეთილს ჯოჯოხეთურ მანქანას.

გამოსული უღარიბეს მუშის ოჯახიდან, ამხ. მ. ჩოდრიშვილს არა ადამიანურ პირობებში უხდებოდა არსებობისათვის ბრძოლა. 9 წლის მიხას, გახვეულს ნაფლეთებში შეუბრალებლად მიერეკება „თოვლით დაბარდნილ“ სიღნაღის მიდამოებში დურგალი ყაზახოვი. დაუსრულებელი ცემა, წამება და აუტანელი შეურაცყოფა —ასეთია მიხას ბავშობა.

„...ბევრს ვარამში და ჭარცეცხლში გამომვლელია, ბევრჯელაც მიწყენია ჩემი გარჩენის დღეები....“ ასეთი სიტყვებით იწყებს ის თავის „თავგადასავალს“.

10—14 წლის მიხა ვეღარ უძლებს ოსტატ-დურგლის ვერაგულ მოპყრობას და მიიპარება თბილისისაკენ. ამ უცნობ, „ზღვით ოდესმე ჭალეწულ“, მას არავინ ჰყავს ნათესავი, ნაცნობი, მეგობარი. იგი მშიერ-მწყურვალი დაეხეტება ქუჩა-ქუჩაობით ორ თვეზე მეტხანს, გამყლეულ გამოსვლილ მოჯამაგირედ აყვანას.

ხანგრძლივი ტანჯვის შემდეგ, მიხა შემთხვევით ეწყობა ერთ დურგალთან, რომელიც მას პირდება წელიწადში ორ თუმანს და ერთხელ ტანისამოსს“.

აქედან დაწყებული, მიხა გადადის ერთი ჭარხნიდან მეორეში, თითქმის შემოივლის ყველა მთავარ სარეწველო ცენტრებს. ჰქტოლრად ეხმება მუშათა მოძრაობაში, ხარბად ეწაფება არალეგალურ ლიტერატურას და ბოლშევიკების თითქმის ყველა პოლიტიკურ გამოსვლებში უახლოეს მონაწილეობას იღებს.

1891 წ. მიხა ბათომში განაგრძობს მუშაობას ზურაბოვში. ბათომში იგი უმეგობრდება პირველ პროლეტარულ მწერალს —ეგნატე ნინოშვილს, რომელიც მაშინ მუშაობდა რატშილდის ნავთის ჭარხანაში მუშების ზედამხედველად. რევოლიუციონერი მუშაობისათვის მიხას ითხოვენ სამუშაოდან. ჟანდარმებისა და ფაბრიკანტებისათვის იგი უკვე საშიშარი და „მავნე“ პიროვნებაა. მეფის რუსეთის ციხის ჯურღმულებში არა ერთი თუ ორჯელ გაუტარებია მიხას, 1896— 97 წლები მან მეტიხში გაატარა.

1908 წ. მიხა გადაასახლეს დონის როსტოვში. ხუთი წლით, ჭარხეულ მენშევიკებმაც იგი რამდენიმეჯერ დააპატიმრეს, როგორც აქტიური მებრძოლი.

მიუხედავად სასტიკი დევნისა ჟანდარმერიის მხრივ, მიხა შეუდრეკელი რჩებოდა, ვერაფერმა ვერ გატეხა ის.

მ. ჩოდრიშვილი ამიერ-კავკასიის ბოლშევიკთა ხელმძღვანელი წრის აქტიური წევრი იყო. კრებებზე, რომლებიც მის ბინაზე იმართებოდა ეწყრებოდნენ ამხ. ცხაკაია, შ. მაჩხარაძე, ს. ჯუღაშვილი, ს. მაჭარაძე, ს. ტოროშელიძე, ვ. ნანეიშვილი, ზ. ჩოდრიაშვილი, მ. ბოგჩორიძე და სხვ.

მიხას ბინაზე ხშირად ეწყობოდა ბოლშევიკების არალეგალური კრებები, ინსპექტიონ ბარალი, ფუილი, იგი თავის სადურგლოში ამზადებს დარბაზებს სხვადასხვა საიდტაციო ფურცლების დასაბეჭდად, ტახტებს“ — უთმპარების შესახებ.

„მე მონდობილი მქონდა კონსპირატიული საქმეები, მებარა პარტიული საღალო, ლიტერატურა, ბარალი, პასპორტის ბლანკები და სხვადასხვა საიდუმლო ნივთების შესანახი ხაწყობი, ბერთვი ვაკეთებინა საიდუმლო ფურცლების საბეჭდ ხის დაზგებს. ასეთი დაზგებიდან კეთება ხშირად მიხდებოდა. მშვენიერად ამხ. სოსო ჯუღაშვილი, პროკოპი ჯაფარიძე, ქამო, სერგო ალილუევი და სხვები“, წერს მიხა თავის მოგონებაში. ასეთი მრავალფეროვანობით და ბრძოლით ხასიათდება ამხ. მიხა ჩოდრიშვილის რევოლიუციონერი მოღვაწეობა. ეს მოღვაწეობა ფართოდ იშლება მუშათა მოძრაობის ზრდასთან ერთად და უშუალოდ დაკავშირებული მისი განვითარების ყველა საფეხურებთან.

მშრომელი ხალხის გულიდან გამოსული მიხა ჩოდრიშვილი, ბოლომდე ერთგული მუშათა კლასის საქმისა, ბოლომდე ერთგული ბოლშევიკური პარტიისა, ამ ორგანიზაციის ბრძოლის ხაზი არასოდეს არ გაუმრუდებია. ასეთი თვისება მხოლოდ ჭეშმარიტი პოლშევიკის და ურყევი რევოლიუციონერის დამახასიათებელია.

რევოლიუციონერი ბრძოლის ის რთული გზა, რომელიც მიხა ჩოდრიშვილმა განვლო, საუკუნეთა სკოლას წარმოადგენს ჩვენი ახალი თაობის აღსაზრდელად. მის მაგალითზე უნდა ვისწავლოთ მუშათა კლასის ანტერესებისათვის უნარჩენ ხასიათა და ურყევი რევოლიუციონერის ჩვენი ახალი თაობა აღიზრდება.

ამხ. მიხა ჩოდრიშვილი კუბაზე

მიხა ჩოდრიშვილი და მენშევიკები

1914 წელს მიხა ჩოდრიშელი ბრუნდება გადასახლებიდან და იწყებს არალეგალურ პარტიულ მუშაობას. მასთან ერთად არიან მ. ქვარაცხელია, ერმილი კაკაბაძე, ძმები ჩოდრიშვილები და სხვები. მიხას უშუალო ხელმძღვანელობით სპირიდონ ცერეთელის ბოლშევიკური მერო რაიონის ორგანიზაციას თბილისში და ამ რაიონის პარტიულ უჯრედს.

1917 წლამდე ამ მუშაობაში დაეულია სახტიკი კონსპირაცია. თებერვლის რევოლიუციის საშუალებას იძლევა მუშაობის გაფართოებისათვის, თბილისის სხვადასხვა რაიონებში იმართება ბოლშევიკური კრებები, პარტიული აქტივის გამოკვეთა ხდება, პარტიული ორგანიზაციები ახალ ხასიათს იძენენ. ამ პერიოდში ბოლშევიკების ხელმძღვანელობით სპირიდონ ცერეთელის ირჩევენ მერო რაიონის ორგანიზაციის თავმჯდომარედ, რომელიც უმთავრესად მუშებისაგან შესდგებოდა.

ბრძოლა ენერგიულად გაჰქონდა ბოლშევიკებს მენშევიკების წინააღმდეგ. ეს ბრძოლა ხშირად ხასტიკ ხასიათს ატარებდა. ამის ნათელ მაგალითს წარმოადგენს 1917 წლის ივნისის დემონსტრაციის ორგანიზაციის საკითხი. ბოლშევიკები ამ დემონსტრაციის ორგანიზაციას ეწინააღმდეგებოდნენ, რადგან ეს დემონსტრაცია მენშევიკების ინიციატივით იყო მოწვეული. ამ საკითხის გამო ბოლშევიკებმა ხალხში ფართო აგიტაცია გააჩაღეს. ამ აგიტაციის შედეგად ივნისის დემონსტრაციაზე გამოსულ მუშებს ხელში ბოლშევიკების ლოზუნგები ეჭირათ.

ბოლშევიკების ეს აგიტაცია ძალიან ეწინააღმდეგებოდა მენშევიკების ინტერესებს. ამიტომ მენშევიკების ერთ-ერთი ლიდერი ნოე ჟორდანია ბოლშევიკების აგიტაციის შესახებ ამბობდა: „ეს ხალხი ჩვენ ყველაფერს გვიფუჭებსო“.

1917 წლის ივნისის დემონსტრაციის ორგანიზაციის

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

ՀՀ կառավարության պաշտոնաթերթ

Հրատարակվում է շաբաթական 3 անգամ

Խմբագրության հասցեն՝ Երևան, Ալավերդյան 1-ին նրբ., 27

Հեռախոսներ՝ 39-12, 39-13, 39-14

Բաժանորդագրության գները՝ 1 ամսվա համար՝ 1 հազ. ռուբլի

Առանձին համարի գինը՝ 50 կոպեկ

Ստացվել է խմբագրություն՝ 28.12.1923

Տպագրվել է՝ 28.12.1923

Տպաքանակ՝ 1000

Պատվեր՝ 2615

Գին՝ 50 կոպեկ

Տպագրված է ՀՀ ԿԳ նախարարության տպագրական գործարանում

Երևան, Աբովյան 68

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

1930 թվականի

ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

ԵՐԵՎԱՆԻ ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ

ԵՎ ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ՀԱՐԿԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ

ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Ս. թ. դեկտեմբերի 11-ի նիստում Երևանի քաղաքային խորհուրդը, ղեկավարվելով Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 1923 թ. հոկտեմբերի 15-ի որոշմամբ հաստատված Երևանի քաղաքային խորհրդի կանոնադրության 15-րդ կետով, լսելով Երևանի քաղաքային տնտեսության և համայնական հարկային համակարգի 1930 թվականի հաշվետվությունը, որոշեց հաստատել հետևյալ հաշվետվությունը։

Ա. ԵՐԵՎԱՆԻ ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

1930 թվականի համար Երևանի քաղաքային տնտեսության բյուջեն հաստատվել է 1 մլն 185 հազար ռուբլի ընդհանուր ծախսերով։ Տարվա ընթացքում բյուջեն ենթարկվել է մի քանի անգամ լրացումների և փոփոխությունների, որոնց արդյունքում տարեվերջին ծախսերի ընդհանուր գումարը հասել է 1 մլն 432 հազար ռուբլու։

Ծախսերի կատարումը ներկայացված է հետևյալ աղյուսակում։

Ծախսերի բաժինները	Հաստատված բյուջե	Կատարված	Տոկոսը
Ընդհանուր կառավարում	142 000	138 500	97,5
Ներքին գործեր և ոստիկանություն	215 000	221 300	102,9
Կրթություն և դպրոցներ	318 000	309 700	97,4
Առողջապահություն և հիվանդանոցներ	187 000	181 200	96,9
Ճանապարհներ և կամուրջներ	96 000	104 800	109,2
Ջրամատակարարում և ոռոգում	74 000	71 500	96,6
Բարեգործություն և որբանոցներ	58 000	57 200	98,6
Տարբեր ծախսեր	95 000	348 800	367,2
Ընդամենը	**1 185 000**	**1 432 000**	**120,8**

Ծախսերի գերակատարումը հիմնականում պայմանավորված է տարբեր ծախսերի կտրուկ աճով, որոնք ներառում են արտակարգ ծախսեր՝ կապված 1930 թվականի գարնանային ջրհեղեղների հետևանքների վերացման հետ։ Այդ ծախսերը կազմել են 251 հազար ռուբլի։

Բ. ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ՀԱՐԿԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳ

Համայնքային հարկային համակարգը 1930 թվականին ներառել է հետևյալ հարկատեսակները՝

1. Գույքահարկ՝ հաշվարկված շենքերի և հողամասերի կադաստրային արժեքից։
2. Առևտրական հարկ՝ 1 տոկոս ապրանքաշրջանառությունից։
3. Ավտոտրանսպորտային հարկ՝ ըստ ձիաուժերի քանակի։
4. Զբոսավայրերի հարկ՝ 10 տոկոս տոմսերի վաճառքից։
5. Տոմսային վճար՝ 5 կոպեկ մեկ ուղևորի համար։

Հարկային հավաքագրումը կազմել է 1 մլն 432 հազար ռուբլի՝ պլանի 100,8 տոկոսը։

Գ. ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ՀԱՐԿԱՅԻՆ ՊԱՐՏՔԵՐԻ ԴԱՏԱԿԱՆ ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՒՄԸ

Համայնքային հարկային պարտքերի դատական կարգավորումը իրականացվել է Երևանի քաղաքային խորհրդի կողմից ստեղծված հատուկ հանձնաժողովի միջոցով։ Հանձնաժողովը քննել է 1 հազար 240 հարկային գործ։ Դրանցից 1 հազար 112-ը լուծվել է կողմերի փոխհամաձայնությամբ, 128-ը՝ դատական կարգով։

Հարկային պարտքերի ընդհանուր գումարը կազմել է 312 հազար ռուբլի։ Դրանից 287 հազար ռուբլի գանձվել է մինչև տարեվերջ, 25 հազար ռուբլի հետաձգվել է 1931 թվականի համար։

Հանձնաժողովի որոշումներից 3-ի դեմ բողոքարկումներ են ներկայացվել Հայաստանի Հանրապետության կառավարության դատական պալատ։ Դրանցից 2-ը մերժվել են, 1-ը բավարարվել է մասնակիորեն։

Դ. ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ՀԱՐԿԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ԱՐԴՅՈՒՆԱՎԵՏՈՒԹՅՈՒՆԸ

Համայնքային հարկային համակարգի արդյունավետությունը գնահատելու համար հաշվարկվել է հարկային ծանրաբեռնվածության գործակիցը, որը կազմել է 4,2 տոկոս։ Այդ ցուցանիշը համեմատելի է Ալավերդու և Կիրովականի համանման համակարգերի հետ։

Հարկային հավաքագրման ծախսերը կազմել են 1 մլն 432 հազար ռուբլու 3,1 տոկոսը։

Ընդհանուր առմամբ հարկային համակարգը գործել է բավարար արդյունավետությամբ։ Հարկային պարտքերի մեծ մասը հաջողվել է կանխել նախնական փուլում։

ՀՀ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՈՐՈՇՈՒՄ

Ս. ԱՐԱՄՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԸ ՎԵՐԱԿԱԶՄԱԿԵՐՊԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը որոշում է.

1. Ս. Արամյանի անվան հանրապետական մանկավարժական համալսարանը վերակազմակերպել՝ միավորելով նրան Երևանի մանկավարժական ինստիտուտը և Գյումրիի մանկավարժական տեխնիկումը։

2. Նոր համալսարանի կազմում ստեղծել հետևյալ ֆակուլտետները՝ պատմա-բանասիրական, ֆիզիկա-մաթեմատիկական, բնագիտական, մանկավարժության և հոգեբանության, ինչպես նաև գյուղատնտեսական ֆակուլտետ։

3. Համալսարանի ռեկտորի պաշտոնում նշանակել պրոֆեսոր Ա. Ղազարյանին։

4. Համալսարանի տարեկան ընդունելությունը սահմանել 240 ուսանող, այդ թվում՝ 60 հատկացումներով։

5. Ուսանողների համար սահմանել նահանջային կենսաթոշակներ և կրթաթոշակներ՝ ըստ ուսումնական առաջադիմության։

6. Համալսարանի գիտական աշխատանքների ղեկավարումը հանձնել գիտական խորհրդին, որի կազմում ընդգրկել 12 պրոֆեսոր և դոցենտ։

7. Համալսարանի գրադարանը միավորել Երևանի պետական գրադարանի հետ՝ ստեղծելով միասնական գրադարանային համալիր։

8. Համալսարանի շենքերի վերանորոգման և կահավորման համար հատկացնել 180 հազար ռուբլի՝ 1931 թվականի պետական բյուջեից։

9. Համալսարանի կանոնադրությունը հաստատել ՀՀ կառավարության առանձին որոշմամբ։

10. Որոշումն ուժի մեջ է մտնում հրապարակման օրվանից։

Ա. Ղազարյան

ՀՀ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՈՐՈՇՈՒՄ

ՀՀ ԱՐՏԱՔԻՆ ԳՈՐԾԵՐԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը որոշում է.

1. Հաստատել ՀՀ արտաքին գործերի նախարարության կառուցվածքը՝ 7 վարչությունների և 3 բաժինների սահմանված անձնակազմով։

2. Նախարարության կենտրոնական ապարատի ընդհանուր թվաքանակը սահմանել 142 հոգի։

3. Նախարարության կառուցվածքի և անձնակազմի հաստիքացուցակի կազմումը հանձնել նախարարին։

4. Նախարարության կանոնադրությունը հաստատել ՀՀ կառավարության առանձին որոշմամբ։

5. Որոշումն ուժի մեջ է մտնում 1924 թվականի հունվարի 1-ից։

Ա. Ղազարյան

ՀՀ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՈՐՈՇՈՒՄ

ՀՀ ՖԻՆԱՆՍՆԵՐԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը որոշում է.

1. Հաստատել ՀՀ ֆինանսների նախարարության կառուցվածքը՝ 5 վարչությունների և 2 բաժինների սահմանված անձնակազմով։

2. Նախարարության կենտրոնական ապարատի ընդհանուր թվաքանակը սահմանել 98 հոգի։

3. Նախարարության կառուցվածքի և անձնակազմի հաստիքացուցակի կազմումը հանձնել նախարարին։

4. Նախարարության կանոնադրությունը հաստատել ՀՀ կառավարության առանձին որոշմամբ։

5. Որոշումն ուժի մեջ է մտնում 1924 թվականի հունվարի 1-ից։

Ա. Ղազարյան

ՀՀ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՈՐՈՇՈՒՄ

ՀՀ ԱՐԴԱՐԱԴԱՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը որոշում է.

1. Հաստատել ՀՀ արդարադատության նախարարության կառուցվածքը՝ 6 վարչությունների և 2 բաժինների սահմանված անձնակազմով։

2. Նախարարության կենտրոնական ապարատի ընդհանուր թվաքանակը սահմանել 86 հոգի։

3. Նախարարության կառուցվածքի և անձնակազմի հաստիքացուցակի կազմումը հանձնել նախարարին։

4. Նախարարության կանոնադրությունը հաստատել ՀՀ կառավարության առանձին որոշմամբ։

5. Որոշումն ուժի մեջ է մտնում 1924 թվականի հունվարի 1-ից։

Ա. Ղազարյան

ՀՀ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՈՐՈՇՈՒՄ

ՀՀ ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը որոշում է.

1. Հաստատել ՀՀ հանրային կրթության նախարարության կառուցվածքը՝ 8 վարչությունների և 3 բաժինների սահմանված անձնակազմով։

2. Նախարարության կենտրոնական ապարատի ընդհանուր թվաքանակը սահմանել 112 հոգի։

3. Նախարարության կառուցվածքի և անձնակազմի հաստիքացուցակի կազմումը հանձնել նախարարին։

4. Նախարարության կանոնադրությունը հաստատել ՀՀ կառավարության առանձին որոշմամբ։

5. Որոշումն ուժի մեջ է մտնում 1924 թվականի հունվարի 1-ից։

Ա. Ղազարյան

ՀՀ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՈՐՈՇՈՒՄ

ՀՀ ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը որոշում է.

1. Հաստատել ՀՀ հանրային առողջապահության նախարարության կառուցվածքը՝ 5 վարչությունների և 2 բաժինների սահմանված անձնակազմով։

2. Նախարարության կենտրոնական ապարատի ընդհանուր թվաքանակը սահմանել 74 հոգի։

3. Նախարարության կառուցվածքի և անձնակազմի հաստիքացուցակի կազմումը հանձնել նախարարին։

4. Նախարարության կանոնադրությունը հաստատել ՀՀ կառավարության առանձին որոշմամբ։

5. Որոշումն ուժի մեջ է մտնում 1924 թվականի հունվարի 1-ից։

Ա. Ղազարյան

ՀՀ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՈՐՈՇՈՒՄ

ՀՀ ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՍՆՆԴԱՄԹԵՐՔԻ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը որոշում է.

1. Հաստատել ՀՀ հանրային սննդամթերքի նախարարության կառուցվածքը՝ 4 վարչությունների և 1 բաժնի սահմանված անձնակազմով։

2. Նախարարության կենտրոնական ապարատի ընդհանուր թվաքանակը սահմանել 61 հոգի։

3. Նախարարության կառուցվածքի և անձնակազմի հաստիքացուցակի կազմումը հանձնել նախարարին։

4. Նախարարության կանոնադրությունը հաստատել ՀՀ կառավարության առանձին որոշմամբ։

5. Որոշումն ուժի մեջ է մտնում 1924 թվականի հունվարի 1-ից։

Ա. Ղազարյան

ՀՀ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՈՐՈՇՈՒՄ

ՀՀ ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը որոշում է.

1. Հաստատել ՀՀ հանրային տնտեսության նախարարության կառուցվածքը՝ 6 վարչությունների և 2 բաժինների սահմանված անձնակազմով։

2. Նախարարության կենտրոնական ապարատի ընդհանուր թվաքանակը սահմանել 98